

İSTANBUL TAHKİM MERKEZİ ARABULUCULUK-TAHKİM KURALLARI

MADDE 1

Amaç

1. Bu Arabuluculuk-Tahkim Kuralları'nın amacı, arabuluculuk ve tahkime konu olabilecek uyuşmazlıkların İstanbul Tahkim Merkezi nezdinde çözümünde, uyuşmazlık çözüm yolu olarak arabuluculuk ve tahkime beraber yer verilmesi durumunda, takip edilecek usul ve uygulama kurallarının belirlenmesidir.

MADDE 2

Uygulama Alanı

1. Bu Arabuluculuk-Tahkim Kuralları, taraflar arasındaki uyuşmazlığın öncelikle arabuluculuk yöntemiyle, tarafların anlaşamaması halinde ise tahkim yoluyla nihaî olarak çözümleneceği konusunda anlaşmaları durumunda uygulanır.
2. Bu Arabuluculuk-Tahkim Kuralları, uyuşmazlıkların İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk-Tahkim Kuralları uyarınca çözümleneceğinin kararlaştırıldığı durumda uygulanır. Bunun için, tarafların, arabuluculuk-tahkim sürecinin İstanbul Tahkim Merkezi nezdinde yapılacağını kararlaştırmaları ya da taraflar arasında uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak önceden kararlaştırılan arabuluculuk ve tahkim yöntemlerinin ayrı ayrı İstanbul Tahkim Merkezi'nin ilgili kuralları uyarınca yürütüleceğinin kabul edilmesi yeterlidir.
3. Taraflar, İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk-Tahkim Kuralları'nın uygulanmasını, "ISTAC" veya "İTM" gibi "İstanbul Tahkim Merkezi"ni ifade eden bir belirleme ile "med-arb" veya "ara-tahkim" gibi "arabuluculuk-tahkim" mekanizmasını ifade eden bir terimi beraber kullanarak kararlaştırabilirler.
4. Bu Arabuluculuk-Tahkim Kuralları, İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk Kuralları ve İstanbul Tahkim Merkezi Tahkim Kuralları ile birlikte uygulanır. Bu Arabuluculuk-Tahkim Kuralları'nda özel hüküm bulunmayan konularda (özellikle arabuluculuk ve tahkim süreçlerinin başlatılması, arabulucu ve hakemlerin seçimi, arabuluculuk faaliyeti ve tahkim yargılaması süreci ve usûlü, bu süreçlerle ilgili masraflar konularında), İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk Kuralları ve İstanbul Tahkim Merkezi Tahkim Kuralları'nın ilgili hükümleri uygulanır.

MADDE 3

Arabuluculuk-Tahkim Anlaşmasının Yapılma Zamanı

1. Taraflar, arabuluculuk-tahkim anlaşmasını, aralarında belirlenebilir bir hukukî ilişkiden doğabilecek veya doğmuş bir uyuşmazlığın çözümü için uyuşmazlığın nihaî olarak çözümlenmesine kadar herhangi bir aşamada yapabilirler.

2. Bu uyuşmazlığın çözümü için daha önce müzakere edilmiş olması, arabuluculuk yöntemine başvurulmuş olması veya tahkim yargılamasının başlatılmış olması, tarafların arabuluculuk-tahkim anlaşması yapmasına engel olmaz.
3. Tarafların, aralarındaki uyuşmazlığın çözümü için arabuluculuk yöntemine başvurduktan sonra İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk-Tahkim Kuralları uyarınca arabuluculuk-tahkim anlaşması yapmaları durumunda, arabuluculuk sürecine İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk-Tahkim Kuralları uyarınca devam edilir.
4. Tarafların, aralarındaki uyuşmazlığın çözümü için tahkim yargılaması başlattıktan sonra İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk-Tahkim Kuralları uyarınca arabuluculuk-tahkim anlaşması yapmaları durumunda, tahkim yargılaması durur ve uyuşmazlık İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk-Tahkim Kuralları'na göre çözülür. Uyuşmazlığın, İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk-Tahkim Kuralları uyarınca arabuluculuk yöntemi ile çözümlenememesi durumunda, durmuş olan tahkim yargılamasına İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk-Tahkim Kuralları uyarınca aynı hakem kurulu ile kalınan yargılama aşamasından devam edilir. Eğer daha önce durmuş olan tahkim yargılamasına İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk-Tahkim Kuralları uyarınca devam edilmesi tahkim yeri hukuku kuralları, İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk-Tahkim Kuralları, İstanbul Tahkim Merkezi Tahkim Kuralları veya hakkaniyet kurallarıyla çelişkili durumlar yaratacak ise, taraflardan birinin yazılı talebi üzerine Divan'ın vereceği kararla daha önce durmuş olan tahkim yargılamasına devam edilmemesine ve İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk-Tahkim Kuralları uyarınca yeni bir tahkim davası açılmasına karar verilebilir.

MADDE 4

Arabuluculuk Süreci, Arabuluculuk Sürecinde Anlaşmaya Varılmaması ve Tahkim Yargılamasının Başlatılması

1. Uyuşmazlığın taraflarından biri, İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk Kuralları'nın 4. maddesi uyarınca Arabuluculuk Talebi'nde bulunarak arabuluculuk-tahkim sürecini başlatır. Arabulucu, İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk Kuralları'nın 7. maddesi uyarınca atanır ve İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk Kuralları'na göre görev yapar.
2. Taraflar, arabuluculuk-tahkim süreci başlatırken veya arabuluculuk sırasında İstanbul Tahkim Merkezi Acil Durum Hakemi Kuralları uyarınca acil durum hakemi tayini için başvuruda bulunabilirler. Acil durum hakemi tayini başvurusu yapıldıktan sonra, arabuluculuk sürecinin devam ediyor olması, İstanbul Tahkim Merkezi Acil Durum Hakemi Kuralları'nın 2. maddesinin 5. fıkrasında belirtilen sürenin işlemlerini durdurur. Bu süre, arabuluculuk sürecinin sona ermesi ile işlemeye başlar. Acil Durum Hakemi'nin verdiği Geçici Hukuki Koruma Kararı, arabuluculuk sürecinin sona ermesinden sonra tahkim davasının açılmasına kadar İstanbul Tahkim Merkezi Acil Durum Hakemi Kuralları'nın 2. maddesinin 5. fıkrasında belirtilen sürenin geçmesi sonucunda, İstanbul Tahkim Merkezi Acil Durum Hakemi Kuralları'nın 7. maddesinin 6. fıkrasının (a) bendi uyarınca bağlayıcılığını kaybeder.

3. İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk Kuralları'nın 12. maddesi uyarınca arabuluculuğun sona erdiği ve tarafların aralarındaki uyuşmazlığın çözümü konusunda anlaşmaya varamadıkları durumda, arabulucu ve taraflar tarafından imzalanan anlaşamama son tutanağı ile bu durum tespit edilir. Taraflardan biri tutanağı imzalamak istemediği takdirde, arabulucu bunun sebebini belirterek tutanağı imzalar.
4. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıysa, arabuluculuk süreci sona ermeden ve her halükarda arabuluculuk süreci başladıktan sonra sekiz hafta geçmeden önce tahkim davası açılmaz.
5. Taraflardan biri arabuluculuk süreci başlamadan, arabuluculuk süreci sona ermeden ve her halükarda arabuluculuk süreci başladıktan sonra sekiz hafta geçmeden önce tahkim davası açarsa, karşı taraf en geç cevap dilekçesinde tahkim yargılamasının durdurulmasını ve arabuluculuk sürecinin başlatılmasını veya kaldığı yerden devam etmesini talep edebilir. Hakem kurulunun tahkim yargılamasını durdurmaya karar vermesi üzerine arabuluculuk süreci başlar. Arabuluculuk süreci tarafların anlaşamaması nedeniyle sona ererse taraflardan birinin talebi üzerine tahkim yargılaması kaldığı yerden devam eder. Hakem kurulu, karşı tarafın talebi üzerine arabuluculuk-tahkim sözleşmesinin ihlalden doğan zararın karşılanması için için uygun bir tazminata hükmedebilir.
6. Tahkim yargılamasının durdurulması, bu yargılama çerçevesinde daha önce verilen ihtiyati tedbirlerin kalkmasına sebep olmaz. Ancak taraflar arasındaki uyuşmazlık anlaşma yoluyla çözümlenirse veya arabuluculuk sürecinin ardından tahkim yargılamasına devam edilmezse, aleyhine tedbir kararı verilen tarafın talep etmesi üzerine, verilen ihtiyati tedbir kararı kaldırılır.
7. Aşağıdaki hallerde, taraflardan biri arabuluculuk sürecini başlatmadan veya arabuluculuk süreci sona ermeden önce doğrudan tahkim davası açabilir:
 - a. Taraflar arasındaki uyuşmazlığın arabuluculuk yöntemiyle çözümlenmesinin olanaksız olduğunu gösteren hâllerin bulunması;
 - b. Taraflardan en az birisinin uyuşmazlığın arabuluculuk yöntemiyle çözülmesinde açık sebeplerden ötürü haklı bir beklentisinin kalmamış olması;
 - c. Taraflardan birinin iflâsı gibi karşı tarafı zor duruma sokabilecek hâllerde, taraflardan birinin doğrudan tahkim sürecini başlatıp ivedi bir karara ulaşmak istemesi;
 - d. Taraflardan birinin arabuluculuk talebine karşı tarafın İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk Kuralları'nın 7. maddesi uyarınca süresi içinde cevap vermemesi veya taraflardan birinin geçerli bir mazereti olmaksızın arabuluculuk toplantılarına üst üste iki defa katılmaması.

MADDE 5

Arabulucu'nun Hakem Olarak Görev Yapması

1. Arabuluculuk-tahkim veya arabuluculuk süreçlerinde arabulucu olarak görev yapan kişi, tarafların açık ve yazılı onayı olmaksızın, aynı uyuşmazlık hakkındaki tahkim yargılamasında hakem olarak görev yapamaz.
2. Arabulucunun hakem olarak görev yapması durumunda, bu Kurallar'ın 6. maddesinde belirtilen gizlilik ve delillere ilişkin hükümler saklıdır.

3. Arabuluculuk sürecinin tarafların anlaşmasıyla sona ermesi durumunda, tarafların sulh anlaşmasının hakem kararı olarak tespit edilmesine ilişkin İstanbul Tahkim Merkezi Arabuluculuk Kuralları'nın 12. maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklıdır.

MADDE 6

Gizlilik ve Arabuluculuk Sürecinde Elde Edilen Bilgi ve Belgelerin Tahkim Yargılamasında Kullanılamaması

1. Taraflar, arabulucu veya arabuluculuğa katılanlar da dahil üçüncü bir kişi, uyuşmazlıkla ilgili olarak tahkim yoluna başvurulduğunda aşağıdaki beyan veya belgeleri delil olarak ileri süremez ve bunlar hakkında tanıklık yapamaz:
 - a. Uyuşmazlığın arabuluculuk yolu ile sona erdirilmesi için taraflarca ileri sürülen görüşler ve teklifler;
 - b. Arabuluculuk faaliyeti esnasında, taraflarca ileri sürülen öneriler veya herhangi bir vakıa veya iddianın kabulü;
 - c. Arabulucunun çözüm önerisi;
 - d. Taraflardan herhangi birinin arabulucunun çözüm önerisini kabul ettiğini veya edebileceğini belirten beyanı;
 - e. Sadece arabuluculuk faaliyeti dolayısıyla hazırlanan belgeler.
2. Birinci fıkrada belirtilen bilgilerin açıklanması ve belgelerin sunulması hakem kurulu tarafından istenemez. Bu bilgi ve belgeler, birinci fıkrada öngörülenin aksine, delil olarak sunulmuş olsa dahi hükme esas alınamaz. Hakem kurulu, karşı tarafın talep etmesi üzerine, bu bilgi ve belgeleri sunan tarafı tahkim yargılamasının tüm giderlerini ödemeye mahkum edebilir.
3. Birinci fıkrada belirtilen sınırlamalar saklı kalmak koşuluyla, tahkimde ileri sürülebilen deliller, sadece arabuluculukta sunulmaları sebebiyle kabul edilemeyecek deliller haline gelmez.
4. Arabuluculuk sürecinde ortaya çıkan bir delilin tahkimde ileri sürülebilen bir delil olup olmadığı konusunda herhangi bir tereddüt veya taraflar arasında bir uyuşmazlık varsa, hakem kurulu ilgili delilin içeriğini incelemekten bu delilin kabul edilip edilemeyeceği konusunda karar verir. Hakem kurulunun delili incelemekten bu konuda karar verememesi durumunda, hakem kurulu, delilin kabul edilebilirliği konusunda bir bilirkişiyi beş işgünü içinde görüşünü sunmak üzere görevlendirebilir.
5. Taraflar, arabulucu veya arabuluculuğa katılanlar da dâhil üçüncü bir kişi, birinci fıkrada belirtilen bilgi ve belgeler ile diğer kayıtları gizli tutmakla yükümlüdür. Söz konusu yükümlülük, arabuluculuk sürecinin ve tahkim yargılamasının tamamlanmasından sonra da devam eder.